

Oral tradition of cantiones in Czech lands and its imprint in late medieval manuscripts [rukopis] : bakalářská práce / Ing. Pavel Kodýtek ; vedoucí práce: PhDr. Lenka Hlávková, Ph.D. – Praha, 2021. – 85 s., [14] s. příloh.

Oponentský posudek

Předkládaný text bezesporu patří mezi nadprůměrné absolventské práce vzniklé v Ústavu hudební vědy FF UK v posledních letech a je potěšitelné, že zde publikované výsledky výzkumu najdou využití v právě probíhajícím vědeckém projektu. Vzhledem k tomu, že text už je v podstatě psán jako rozsáhlejší studie a také vzhledem k tomu, že jeho autor je zralý muž se schopnostmi a zkušenostmi, kterými může jen těžko disponovat raný dvacátník, dovoluji si při posuzování uplatnit kritéria odpovídající jeho ambicím a směřování.

Ing. Kodýtek si pro svou sondu vybral cantio *Cedit hiems eminus*, které má pozoruhodnou historii tradování jak v jednohlasé, tak vícehlasé verzi. Autor se moudře omezil na latinskou linii písně, kterou lze sledovat v relativně uchopitelném počtu pramenů (to už nelze tvrdit v případě české větve). Svědectvím o tomto pátrání jsou pečlivé edice melodií, četné srovnávací tabulky a grafy. Polemizoval bych s autorovým uchopením melodické formy jako dvoudílné, vždyť i příklad na s. 41 je rozdělen do třech řádků. Myslím si také, že diplomant měl vedle melodie věnovat stejnou pozornost i *textu* písně ve smyslu formálního a obsahového rozboru (a nikoliv jen ve smyslu textologickém). Zajímavé by bylo také prozkoumat vztah metriky textu (ternární) a hudby (binární).

Mám-li dále sledovat pouze principiální problémy a náměty k diskusi, uvedu toliko tři. **Za první.** Jako hudební historikové víme, že i vědecká díla vznikají v určitém dobovém a intelektuálním kontextu, hymnologii nevyjímaje (kupř. v německé hymnologii je hledání archetypu aktuální dosud). Nevidím příliš smysl v polemikách s názory, které by nejspíše ani sami autoři – byli-li by dnes na živu – nehájili. **Za druhé.** Konstatování, že jednohlas se šířil ústně a složitější polyfonie písemně, považuji za truismus; duchovní písně se totiž šířily ústně i v následujících staletích, složitější vícehlas už prostě nejde tradovat orálně, to je jednodušší si ho zkomponovat po svém (jako to patrně udělal i písař kodexu Emmeram). **Za třetí.** Práce se snaží z jednoho konkrétního příkladu vyvodit příliš obecné a dalekosáhlé závěry. Jsem přesvědčen, že otázka orality – jakkoliv lákavá a tematicky nosná – zde naráží zásadní mezerovitost pramenů (bez možnosti reálného odhadu jejího rozsahu), nejasné datování a zejména neznalost kontextu jejich vzniku a zacílení (tedy kdo je psal, kde je psal a pro koho je psal). Jaký rozdíl nás čeká na počátku 2. třetiny 16. století, kdy zahajuje činnost dílna Jana Táborského z Klokotské Hory! Považme, jaké by asi byly soudy o vztahu pramenů, kdybychom tyto informace neměli?!

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

29. srpna 2021

Jan Bařa